

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2012/23
Karar Sayısı : 2012/42
Karar Günü : 22.3.2012
R.G. Tarih-Sayı : Tebliğ Edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Kestel İcra Hukuk Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 9.6.1932 günlü, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 134. maddesinin 9.11.1988 günlü, 3494 sayılı Kanun'un 22. maddesiyle değiştirilen ikinci fıkrasının '*Talebin reddine karar verilmesi halinde tetkik mercii davacıyı feshi istenilen ihale bedelinin yüzde onu oranında para cezasına mahkûm eder.*' biçimindeki dördüncü cümlesinin, Anayasa'nın 2. maddesine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY

Davacı tarafından açılan ihalenin feshi davasında, itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

II- İTİRAZ KONUSU YASA KURALI

9.6.1932 günlü, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun itiraz konusu kuralı da içeren 134. maddesi şöyledir:

'İhalenin neticesi ve feshi:

Madde 134- (Değişik: 18/2/1965 - 538/63 md.)

İcra dairesi tarafından taşınmaz kendisine ihale edilen alıcı o taşınmazın mülkiyetini iktisap etmiş olur. (Ek cümle: 17/7/2003-4949/38 md.) İhale kesinleşinceye kadar taşınmazın ne şekilde muhafaza ve idare edileceği icra dairesi tarafından kararlaştırılır.

(Değişik: 9/11/1988 - 3494/22 md.) İhalenin feshini, Borçlar Kanununun 226 ncı maddesinde yazılı sebepler de dahil olmak üzere yalnız satış isteyen alacaklı, borçlu, tapu sicilindeki ilgililer ve pey sürmek suretiyle ihaleye iştirak edenler yurt içinde bir adres göstermek koşuluyla tetkik mercii şikayet yolu ile ihale tarihinden itibaren yedi gün içinde isteyebilirler. İlgililerin ihale yapıldığı ana kadar cereyan eden muamelelerdeki yolsuzluklara en geç ihale günü ittıla peyda ettiği kabul edilir. İhalenin feshi talebi üzerine tetkik mercii talep tarihinden itibaren yirmi gün içinde duruşma yapar ve taraflar gelmeseler bile icap eden kararı verir. **Talebin reddine karar verilmesi halinde tetkik mercii davacıyı feshi istenilen ihale bedelinin yüzde onu oranında para cezasına mahkum eder.** (Ek cümle: 17/7/2003-4949/38 md.) Ancak işin esasına girilmemesi nedeniyle talebin reddi hâlinde para cezasına hükmolunamaz.

(Ek fıkra: 21/2/2007-5582/4 md.) 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 38/A maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan konut finansmanından kaynaklanan alacaklar ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığının rehinle temin edilmiş alacaklarının takibinde, ikinci fıkrada yer alan oran yüzde yirmi olarak uygulanır.

(Ek fıkra: 17/7/2003-4949/38 md.) İhale feshine ilişkin şikâyet görevsiz veya yetkisiz tetkik mercii veya mahkemeye yapılırsa, tetkik mercii veya mahkeme evrak üzerinde inceleme yaparak başvuru tarihinden itibaren en geç on gün içinde görevsizlik veya yetkisizlik kararı verir. Bu kararlar kesindir.

(Ek fıkra: 17/7/2003-4949/38 md.) Taşınmazı satın alanlar, ihaleye alacağına mahsuben iştirak etmemiş olmak kaydıyla, ihale feshi talep edilmiş olsa bile, satış bedelini derhâl veya 130 uncu maddeye göre verilen süre içinde nakden ödemek zorundadırlar. İcra müdürü, ödenen ihale bedeli ile ilgili olarak, ihale feshine yönelik şikâyet sonucunda verilecek karar kesinleşinceye kadar para bankalarda nemalandırılır. İhale feshine ilişkin şikâyetin kabulüne veya reddine ilişkin kararın kesinleşmesi üzerine, ihale bedeli nemaları ile birlikte hak sahiplerine ödenir.

İhale kesinleşmedikçe ihale bedeli alacaklılara ödenmez.

Satış ilanı tebliğ edilmemiş veya satılan malın esaslı vasıflarındaki hataya veya ihalede fesada bilahare vakıf olunmuşsa şikâyet müddeti ıttıla tarihinden başlar. Şu kadar ki, bu müddet ihaleden itibaren bir seneyi geçemez.

İhale feshini şikâyet yolu ile talep eden ilgili, vakı yolsuzluk neticesinde kendi menfaatlerinin muhtel olduğunu ispata mecburdur.

Tescil için tapu idaresine yapılacak tebligat, şikâyet için muayyen müddetin geçmesinden veya şikâyet edilmişse şikâyeti neticelendiren kararın kesinleşmesinden sonra yapılır.

(Mülga son fıkra: 17/7/2003-4949/103 md.)'

III- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca, Serruh KALELİ, Alparslan ALTAN, Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN, Serdar ÖZGÜLDÜR, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Recep KÖMÜRCÜ, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI ile Erdal TERCAN'ın katılmalarıyla 22.3.2012 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında öncelikle davada uygulanacak kural sorunu görüşülmüştür.

Anayasa'nın 152. ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddesine göre, mahkemeler, bakmakta oldukları davalarda uygulayacakları kanun ya da kanun hükmünde kararname kurallarını Anayasa'ya aykırı görürler veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık savının ciddi olduğu kanısına varırlarsa, o hükmün iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurmaya yetkilidirler. Ancak, bu kurallar uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesi'ne başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması ve iptali istenen kuralların da o davada uygulanacak olması gerekmektedir. Uygulanacak yasa kuralları, davanın değişik

evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan kurallardır.

Mahkeme, 2004 sayılı Kanun'un 134. maddesinin ikinci fıkrasının '*Talebin reddine karar verilmesi halinde tetkik mercii davacıyı feshi istenilen ihale bedelinin yüzde onu oranında para cezasına mahkûm eder.*' biçimindeki dördüncü cümlesinin Anayasa'nın 2. maddesine aykırı olduğunu ileri sürerek iptali istemiyle Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuştur.

2004 sayılı Kanun'un '*ihalenin neticesi ve feshi*' başlıklı 134. maddesinde ihalenin feshi davalarının (şikayetlerinin) yargılama usulleri düzenlenmiştir. 9.11.1988 günlü, 3494 sayılı Kanun ile 2004 sayılı Kanun'un 134. maddesinin ikinci fıkrasında kötüniyetle yapılan ihalenin feshi taleplerini önlemek amacıyla değişiklik yapılarak, talebin reddine karar verilmesi halinde icra mahkemesinin davacıyı, feshi istenilen ihale bedelinin % 10'u oranında para cezasına mahkum edeceği öngörülmüştür. Ancak sonrasında da yasakoyucu tarafından 17.7.2003 günlü, 4949 sayılı Kanun ile maddenin anılan ikinci fıkrasına '*Ancak işin esasına girilmemesi nedeniyle talebin reddi hâlinde para cezasına hükmolunamaz.*' cümlesi eklenmiştir. Böylelikle ihalenin feshi talebinin işin esasına girilmeden '*husumet*', '*sıfat yokluğu*', '*süreaşımı*', '*feragat*' gibi nedenlerle reddedilmesi halinde davacı aleyhine % 10 para cezasına hükmedilmesi engellenmiştir.

Mahkeme'nin bakmakta olduğu davada ise davacı vekilinin temyiz aşamasında 18.8.2011 tarihli dilekçesi ile davadan feragat ettiği, bunun üzerine temyiz incelemesini yapan Yargıtay 12. Hukuk Dairesi'nin '*davacı vekilinin temyiz aşamasında iken davadan feragati konusunda mahkemece bir karar verilmesi gerektiği*' gerekçesiyle mahkemenin kararını bozduğu anlaşılmaktadır. Bu aşamadan sonra yeniden yargılamaya başlayan ve bozma ilamına uyan mahkemenin davanın esasına girip karar vermesi mümkün değildir. Zira Mahkeme davadan feragat edilmesi nedeniyle davanın reddine karar vermek durumundadır.

Dolayısıyla mahkeme somut olayda, itiraz konusu kural yerine 4949 sayılı Kanun ile anılan ikinci fıkraya eklenen '*Ancak işin esasına girilmemesi nedeniyle talebin reddi hâlinde para cezasına hükmolunamaz.*' cümlesini uygulayacağından itiraz konusu kuralın itiraz yoluna başvuran Mahkeme'nin bakmakta olduğu davada uygulanma olanağı bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu cümleye ilişkin başvurunun Mahkeme'nin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

IV- SONUÇ

9.6.1932 günlü, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 134. maddesinin, 9.11.1988 günlü, 3494 sayılı Kanun'un 22. maddesiyle değiştirilen ikinci fıkrasının '*Talebin reddine karar verilmesi halinde tetkik mercii davacıyı feshi istenilen ihale bedelinin yüzde onu oranında para cezasına mahkûm eder.*' biçimindeki dördüncü cümlesinin, itiraz başvurusunda bulunan Mahkeme'nin bakmakta olduğu davada uygulanma olanağı bulunmadığından, bu cümleye ilişkin başvurunun Mahkeme'nin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE, 22.3.2012 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkanvekili	Başkanvekili	Üye
Serruh KALELİ	Alparslan ALTAN	Fulya KANTARCIOĞLU

Üye

Mehmet ERTEN
Üye

Recep KÖMÜRCÜ
Üye

Nuri NECİPOĞLU
Üye

Celal Mümtaz AKINCI

Üye

Serdar ÖZGÜLDÜR
Üye

Burhan ÜSTÜN

Hicabi DURSUN
Üye

Erdal TERCAN

Üye

Osman Alifeyyaz PAKSÜT
Üye

Engin YILDIRIM
Üye